

DEBRECENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben: Félévre 8 frt -- kr.,
Nagyedőre 1 frt 50 kr.
Vidéken: Félévre 4 frt 50 kr.,
Nagyedőre 2 frt 25 kr.

Feloldó szerkesztő és lapfőnökség:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Péter Eszterházy-palota földszint,
az udvaron hátul.

Pályatévésztés.

Egy bölcs római csodálkozott azon, hogy sorsával, pályájával senki sincs megelégedve s a másét mindig jobbnak tartja s ennek okát a tehetetlen és irigy emberi természetben találja: az ember elégedetlen bármely helyzetben.

De ha közelebről vizsgáljuk az elégedetlen emberek táborát, azt fogjuk találni, hogy az elégedetlenek fele pályatévésztett. Mert mindenkinek van ugyan magához való esze, mindenki való valamire, de nagyon kevesen találják meg a tehetségöknek megfelelő tért, nagyon kevesen tudnak érvényesülni. Igaz, hogy a tehetség a koporsóból is kitör és eget kér, de nem merném mondani, hogy az összes asztalos legények közül csak Munkácsi Mihálynak volt festészeti genije, hogy az összes paraszt legények közt egyedül Burns Róbert volt költő. Ők szerencsések voltak, mert észrevették őket. De hány esetre termett kéz durvul el a gyalupad s hány költő

paraszt hal meg az eke szarva mellett.

A pályatévésztés esélyeitől csak abban az esetben lenne megóva az ember, ha volna szem, mely belátna egész belsejébe mely észrevenné tehetségének erejét és fogyatkozásait, mely kinézné a társadalomban azt a pontot, melyet az illető nemcsak elfoglalhat, hanem ott meg is állhatja helyét. A pályatévésztés esélyeitől csak az óvhatná meg az embert, ha valaki latra vetné mindazon faktorokat, melyek egységét alkotják s úgy jelölne neki irányt.

Nem olyan koponyavizsgálatért ént én, mint az ember tragédiájabeli, mely szerint a nagy reformátor lánglelke a kazánt tul fűtő gépészszé aljasul; hiszen ember sorsa matematikai uton ki nem számítható. Hanem értem azon szülők eljárását, kikben először is megvan az igazi szeretet megfigyelni és tanulmányozni gyermeküket, másodsor meg van a kellő műveltség és ítélőképesség a gyermek tehetségeinek megítélésére s

harmadszor megvannak az anyagi eszközök a gyermek tehetségeinek megfelelő pálya elvégeztetésére.

Hány ifju mondhatja magát ilyen szerencsésnek, kinek belsejébe emberi szem nem pillantott. Bizony az emberek legnagyobb része csak vetődik és nem lép valamely pályára. Vagy ha a véletlenül kívül merülnek is fel némely szempontok, melyek szerint az ember sorsát intézik, azok is a legtöbb esetben csalékonyak. A faluban az egyedüli tudós ember a pap; tehát, ha a parasztiuban tehetséget fedeznek fel, abból menten pap lesz, habár nem a bibliát forgatja, hanem a históriákat, habár nem imádságon törí a fejét, hanem verseket, nótákat csinál. Ismertem ifjakat, kik önképzőkori diadalaik által inspirálva választottak maguknak pályát és bele-választottak.

Még az ugynevezett „érettség” sem jogosithaja fel az ifjut arra, hogy a maga esze után lépjen pályára, mert nagyon sok embernek itt-ott negyven év kell, míg

Mama néni.

Mikor még egész kicsiny volt, az iskolából hazament mindig csak őt bámulta. Mikor már nagyobb lett, s tudta, mi a szerelem: az ablakból nézte s csókokat dobott neki; a csókok persze sohasem jutottak célhoz. Folyton csak róla ábrándozott. Ő persze nem tudott erről semmit. A leány remélte, mindig csak remélte, hogy ő majd kitalálja, mint érez valaki iránta.

De nem találta ki. S eltűnt a szemei elől. Évek mulva találkozott csak vele, de ekkor már egy bájos fiatal nővel mutatkozott mindenütt. Tehát már megőszült.

*

A parkban, ahova délutánokint ki szokott járni, hogy egy padra ülve olvasgasson, egyszer két kis gyermeket látott, akiket egy normandiai leány dajkált. Ő, aki annyira szereti a gyermeket, megkérdezte a leányt:

— Kinek a gyermekei ezek?

Olyan választ kapott, hogy a hallatára elsápadt.

Az ő gyermekei voltak.

Másnap megint ott voltak a gyermekek. Odahívta magához:

— Nem félték tőlem, ugy-e? Üljetek ide...

A térdére ültette őket, s átszadozott velük. A gyermekek nagyon hamar megbarátkoztak vele. Megkérdezte tőlük:

— Hogy hívnak benneteket?

Az egyik így válaszolt:

— Pierre...

... Őt is így hívják!

... S most először csókolta meg ezt a gyermeket.

*

Ez időtől fogva mindennap elment a parkba, s várva várta, hogy mikor jelennek meg a park bejáratánál a gyermekek. Már ők is nagyon jól ismerték a szép nénit s alighogy meglátták, odafutottak hozzá és megcsókolták... Oh, milyen édesek voltak ezek a csókok!... Mintha neki is része lett volna ezekben a csókokban.

A két gyermekkel nagyon megbarátkozott. Mind a ketten „mama néinek” hív-

ták, hogy már a megszólításban benne legyen a szeretetük és a tiszteletük is. Mindennap hozott valami játékot vagy nyalánkságot a gyermekeknek. És a kicsikék sohasem kérdezték, hogy ki ez a csinos, ismeretlen hölgy; a ki csókolja és kényezteti őket s oly sokáig néz utánuk, mikor hazamennek a parkból...

A park fái a hosszú tél után ismét kizöldültek. A fasorok közt mindennap egyre többen sétáltak, de ő hiába várta a két kis gyermeket. Most is ugyanazon a padon ült, mint a múlt nyáron, de a gyermekek nem jöttek. Miért nem? Aggódni kezdett érettségük, de csakhamar elmúlt az aggódása.

— Nem... ez nem lehet...

S tovább várta őket a parkban.

*

Milyen nagy öröm. Jönnek a gyermekek!

Mind a ketten. De most már nem kék ruha volt rajtuk, hanem fekete köpeny.

Lassan mentek, nagyon komolyan, mintha még mindig emlékeznének arra az

HAZAI CZIPO.

Van szerencsém a n. ó. közönséggel tudatni, hogy a főpiacon, a városházával szemben levő czipő üzletben csakis saját készítésű felügyeletem alatt kész női és gyermek czipő gyártmányok **nagyban és kicsinyben** raktáron.

Kiváló tisztelettel
NEMES GÁBOR
czipész.

teljesen benő a feje lágya. A tanító tanácsának nagy fontosságot kell tulajdonítanunk, ha ugyan hosszabb ideig volt alkalma megismerni az ifjunak nemcsak tehetségeit, hanem egész egyéniségét. Első mindenek felett a szülők tanácsa, ha ugyan nemcsak a szeretet, hanem műveltségen, tapasztalaton alapuló helyes belátás sugallja tanácsukat.

Ifjak, kik életpályátok küszöbén álltok, jól meggondoljátok az elhatározó lépést! S azon korlátok között, melyet tehetségeitek s anyagi viszonyaitok állítanak elétek, ne válasszatok utat, míg meg nem hallgatjátok azok tanácsát, kiknek jó akaratáról s tapasztalatáról meg vagytok győződve s kik jobban ismernek benneteket, mint ti magatokat.

Gyermeki vigyázatlanság.

Debreczen, aug. 17.

A teremtésnek legszebb virágja a legédesebb gyümölcse, végtelen öröm és mérhetetlen bánat forrása: a gyermek. Biztató reménye az életnek, büszkesége a szülőknek, gyönyörűsége a világnak. Drága kincse az édes anyának s tenger gondjéért és az élet száz fájó sebjéért nyugtató, vigasztaló, enyhítő balzsama az apának. Mily napsugaras a kedve, s mily édes az álma s mily elragadó ártatlan lelkének, fejlődő eszének és szívének minden nyilvánulása! — Mennyi kedves emlék fűződik föl-cseperedésének minden órájához! Az

első fog, mely sáppasztja, az első szó, melyet okosan kiejt, az első lépés, melyet nagy félénken maga megtesz s az első dalocska, melyet vigan elgőgicsél, micsoda nevezetességek a családi életben. Egy egy örök emlék a gyermek fejlődésének minden kicsiny állomása. Mennyi emésztő gond, mennyi fáradság és mennyi halálos aggodalom, míg a kicsike tizenkétéves korra jut, megoltalmazottan minden ellenségtől, kanyarótól, vörhenytől, torokgyiktól s mi más gyilkos gyermekbetegségtől. De mily szörnyű csapás, ha épp ebben a korban éri olya valami, a mire senkisem gondol s velamely váratlan végzet, egy pusztá vigyázatlanság ragadja el a család boldogságát.

Ugyszólván nap-nap után olvashatjuk a megdöbbentő híret a vigyázatlanságnak, a melyben a meg gondolatlan gyermekek vagy önmaguknak vagy játszótársaiknak vesztét okozzák. Az egyik kezébe kapja apja puskáját, kaczagva célba veszi és leteríti testvérét vagy játszó pajtását. A másik fürdőzni megy olyan helyre, hol örvényt kavar a folyó s belevész. A harmadik gyújtóval játszik a kazal mellett s temédek kárt és szerencsétlenséget okozva. S ezek nem magában álló esetek, százszor, meg százszor újra ismétlődnek. A szülők jól tudhatják, hogy a gyerek közelében nem jó fegyvert tartani, hogy a folyó vize kavargós s hogy a paraszt gyermeket nem szabad magára hagyni odahaza: a vigyázatlanság és a szerencsétlenség mégis újra meg újra megtörténik.

Le kell vonnunk a tanulságot a gyermeki vigyázatlanságok szomorú példáiból. Faluhelyen mindenütt, a hol okos óvatossággal gondozzák a község jólétét, szoros felügyelet és

őrizet alatt vannak a parasztgyerekek míg szüleik hazulról távol dolgoznak s keresik a kenyeret. Intelligens szülők gyermekét megóvni a baj és szerencsétlenség okozástól: a szülők tiszte. S éppen az a siralmas, hogy akárhányszor intelligens szülők felnöttebb gyermekei nem tudják mérlegelni a veszedelmet, a melybe önmagukat s környezetüket sodorják. A folyó vize mély és örvényes: mégis odajut az intelligens fiu vagy leány, hogy a kellő oltalom nélkül megfürdjön és elpusztuljon.

Könnyen hozzájut és könnyelműen elsüti a töltött puskát. S könnyen hozzájut őrizetlenül petróleumhoz és gyújtóhoz, holott fogalma sincs ez anyagok veszedelmes voltáról.

Nem kárhoztathatjuk a gyermekeket, mert hiszen a felelősség tudata még igen csekély bennük. De éppen azért, mert a meg gondolatlanság gyermeki tulajdonság, éppen azért kell szakadatlanul és folyton-folyvást ránevelni a gyermeket, hogy vigyázzon magára s óvakodjék a veszedelemtől.

S távol kell tartani örvénytől, puskától, petróleumtól, vagy pedig szigorúan ellenőrizni kell, ha ilyes kész veszedelmekhez juttatják, nehogy gyermekes csinyból, meg gondolatlan-ságból s vigyázatlanságból bajt hozzon magára és szüleire, szerencsétlenséget és gyászt másokra.

POLITIKAI HÍREK.

A közigazgatási enquete. Az az enquete, melyet e hó közepén akarnak megtartani a belügyminiszteriumban a közigazgatás dolgában, szeptember 15-én veszi kezdetét s több napig fog tartani. A belügy-

estére, a melyen a mama már nem jött az ágyukhoz, hogy elalvás előtt megcsókolja őket...

Már fölkelte, hogy eljűk menjen, mikor észrevette, hogy jön utánuk ő is, az atyjuk... Ő is feketében volt s széles gyász szalag volt a kalapján.

Tehát meghalt az a fiatal nő, a ki olyan szép volt s akivel olyan büszkén ment az utcán.

És a legkisebb féltékenységet sem érezte a halott iránt.

A gyermekek már messziről észrevették, de nem futottak oda hozzá, hogy megcsókojják. A papa jelenléte, meg az új fekete ruha megfélemlítette őket. Csak az ujjukkal mutatták meg atyjuknak, a ki megemelte a kalapját, de nem jött oda hozzá...

Mikor elmentek s egyedül maradt a padon, fagyos hidegséget érzett a szívében. Nagyon fáj neki az egyedüllét, az elhagyatottság. Most már irigykedett a halottra, a

ki magával vitte a gyermekek csókjait s valószínűleg az ő csókjait és szívet is. Csak arra gondolt, hogy ez a hallott neki vetélytársa volt s ellopta tőle azt, a kit szeretett s hogy ezek a gyermekek nem az övéi, hanem ennek a vetélytársnak a gyermekei. És hiába igyekezett jónak lenni — a rossz indulat erőt vett rajta s megzavarta a nyugalmát.

A gyermekek aztán lassankint megint visszatértek hozzá. Az ismeretségük, mintha újra kezdődött volna; a gyermekek eleinte félénkek voltak, de aztán csakhamar megint jó barátok lettek. Nem sokáig tartott, míg felolvadt az a hidegség, a melyet a családi dráma okozott szívében.

Ő mindennap elkísérte a gyermekeket a parkig, de nem jött oda hozzá soha. Csak távolról köszönt nagyon szomorúan.

Egy délután azt látta, hogy a gyermekek nélkül jön a parkba. Körülnézett, mintha attól tartana, hogy valaki leleskedik utána s aztán odajött ahhoz a padhoz, amelyen ő volt. Ugy tett, mintha tovább

olvasna, de nagyon remegett a könyv a kezében!

— Kisasszony...

Ott állott előtte; egész feketében volt, s meglátszott az arczán is a gyász... Most hallotta komoly, édes hangját először!

— Bocsánatot kérek kisasszony, azért, amit mondani fogok... Mert az, amit most teszek, éppen nem szokás... De azt hiszem, hogy ön nem rabja az előítéletnek. A gyermekeim nagyon sokat beszélnek önről... nagyon szeretik önt... Tudja ugy-e, hogy nincs mama a háznál?... Nem akarja helyettesíteni az elköltözött mamát?

Behunyta a szemét, mint aki olyan boldogságot érzett, aminőről nem is álmodott sohasem. Mintha valahonnan nagyon messziről, valami ismeretlen országból jött volna ez a nagy boldogság, amely egészen betöltötte az ő kis szívet.

Kezet nyújtott a nagyon szeretett férfinak:

— Köszönöm, amit most mondott... nagyon boldoggá tett vele...

miniszterium ma küldte szét a meghívókat azoknak, kik az értekezleten részt fognak venni. As anketén Széll Kálmán belügyminiszter és Gullner Gyula államtitkár fog elnökölni.

A metropolitai konzisztorium. Mint a nagyszabeni Telegraphul Roman metropolitai közlöny jelenti, a metropolitai konzisztorium a folyó ügyek elintézésére és a nemzeti görög keleti egyházkongresszus elé terjesztendő javaslatok előkészítésére ez évi szeptember 3-án ül egybe Nagyszabonban.

IRODALOM.

Jablonczay Kálmán új könyve. Jablonczay Kálmán, a pusztai világnak igazi ismerője könyvet ad ki. — Összegyűjtve akarja a közönség kezébe adni azokat a szépséges magyaros, minden ízükben jellegzetes pusztai történeteket, melyek az ő hivatott tollából láttak napvilágot s igaz gyönyörűséget szereztek Debreczen minden rendű olvasóközönségének. Zamatos magyar történetek ezek s oly ember alkotásai, ki szívének minden dobbanásával szereti a mi magyar földünket, ismeri annak fiait, leányait, úgy ir róluk, a mint az igaz.

Könyvének címe a „Pusztai világa“ lesz. Díszes kiállításban, 10—12 ivnyi terjedelemben jelenik meg s a karácsonyi könyvpiacon egyik érdekessége lesz. Egy kötet árát két koronában szabta meg a szerző. Az előfizetési pénzek a Csokonai-nyomdához (Kossuth-utca 13. szám) küldendők.

TÁRSAS ÉLET.

Házasságtörési dráma.

Csinos fiatal leány állított be ma délelőtt a büntető járásbírósa egyik albirájához. Szégyenkezve süti le a szemét és

Megint lehunyta szemét.

— De jobb lesz, ha csak a barátnője, leszek... a gyermekeknek pedig ezután is csak „mama néni“ leszek... Így sokkal jobb lesz...

*

Épen a legnagyobb boldogság közepette eszébe jutott a rossz gondolata, — az a féltékenység, amelyet az elhunyt feleség iránt érzett. Azt gondolta magában, hogy nem élhet abban a légkörben, amelyben a másik otthon volt, s ahol minden csak a halottra emlékeztet... Tudta, hogy ő sohasem lesz egészen az övé, s nincs az a hatalom, nincs az a szerelem, amely elfeledtetné vele, hogy ki volt ő rá nézve az a másik.

Arra gondolt, hogy nem lehet teljesen elfeledtetni a multat, nem lehet újra kezdeni az elhibázott életet...

Mikor elérkezett az est, — hazament a parkból lassan, nagyon szomorúan, mint valami özvegy.

Jean Madeline.

zavartan simogatja hófehér köténytét. A bíró megunja a hosszú hallgatást s kíváncsian kérdezi:

— No, mit hozott?

— Panaszom volna, tekintetes uram.

— Csak ki vele szaporán, biztatja a bíró.

A leány csak huzódik s babos kendőjét a szemé elé emeli.

— Szégyenlem magamat, könyörgöm.

— Hozzá vagyunk mi itt szokva a cizfira hírekhez, csak mondja bátran.

— Hát kérem, házasságtörési drámát követett el a vőlegényem.

— Akkor menjen a rendőrséghez. A drámák oda tartoznak.

— Onnan küldtek ide, könyörgöm, azt mondták, ide tartozik az ilyen dolog.

— Kit ölt meg a vőlegénye? tudakolja a bíró.

Nagy szemeket mereszt a panaszos, Tóth Rózsi dohánygyári munkásleány s úgy sutogja:

— Nem ölt meg senkit, a nyomorult, csak engem...

— Magát? Hisz maga él! Hát miféle házasságtörési drámát követett el?

— Könyörgöm, házasságot ígért, a mult héten, aztán mégis faképnél hagyott.

Nevetve világosítja föl a bíró:

— Jaj lelkem, ha csak mást nem csinált, ezért nem büntethetjük meg. Ez nem házasságtörés!

— Nem-e? Csodálkozik a leány. Pedig nekem azt mondták, hogy a ki ilyet csinál, becsukják. Azt szeretném én is.

Egy család tragédiája.

— Saját tudósítónktól. —

Mitroviczáról írják, hogy ott tegnap megmérgezte magát egy Hendel Ábrahám nevű pinczér. Romániából jött, hogy meglátogassa nejét és gyermekét, kiket már régen nem látott.

Hendelt nagyon szomorú hírek vártak itthon, míg ő utazott, elpusztult az egész családja. Egyik gyermeke lessett a terraszról és agyonzúzta magát, a másik agyhártyagyulladását kapott és belehalt. Az anya gyermekeinek elvesztésén érzett fájdalomában megőrült úgy, hogy kórházba kellett vinni.

Hendel, mikor övéinek pusztán maradt hajlékában erről értesült, sietett a kórházba, hogy legalább nejét láthassa. Ott azzal a hírrel fogadták, hogy a szerencsétlen teremtés már napokkal ezelőtt meghalt.

Hendel nem tudta elviselni ezt a háromszoros csapást, vissza ment lakására s ott mérget ivott, mire észrevették már kiszenvedett.

VIDÉK.

Leégett község. Nagy tüzvész pusztított tegnap az abauj-tornamegyey Szent-István-Baksa községben, jelenti tudósítónk. Egy mézárszékből

ütött ki a tűz s a nagy szélvihar következtében oly rohamosan terjedt, hogy néhány óra alatt 28 ház és 38 gazdasági épület égett porrá.

Miskolc új főjegyzője. Mint lapunknak jelenti, Miskolc város főjegyzőjévé a szombati közgyűlésen heves küzdelem után dr. Kun Józsefet választották meg.

Titokzatos eset. A nagyvárad Vasfürdőben tegnap este titokzatos eset történt. Krizsár István földbirtokost, Nagyvárad egyik ismert ur emberét a fürdőkabinban vérében fekve, haldokolva találták. A szerencsétlen embert a bihari közkórházba szállították, a rendőrség pedig annak kiderítésén fáradozik, hogy öngyilkosság vagy szerencsétlenség történt-e.

Nagy tűz Szalárdon. A cséplőgép, e telhetetlen szörnyeteg nemcsak az emberek sorából szedi áldozatait. Az idén ugyszólván naponként jön a hire pusztulásnak, tenger kárnak, amit a gépből kipattanó szikra okoz. Most Szalárdról kapjuk a hírt, hogy Tóth Mihály, odaváló földbirtokos rétnáti tagbirtokán e hó 24 én d. u. elhamvadt az egész termés. A kazlakba hordott több ezer kereszt buza, peyva, szalma, valamint a cséplőgép is a lángokba veszett. A veszedelmet a gépből kiugró sziporka okozta ez uttal is, melytől a szalma lobbot vetett, a szél pedig gyorsan vitte a lángokat tovább. A kár meghaladja a 20,000 koronát.

Hullámsír. Mint a Borsodmegyei Ároktó községből értesülünk, ott tegnap egy ismeretlen asszony a Tiszába ugrott. A partmentén levő halászok észrevették, hogy az asszony eltűnt a hullámok közt, többen utána ugrottak, de későn érkeztek, mert az ismeretlen asszony nyomtalanul eltűnt. A holttestet eddig még nem sikerült felszínre hozni.

Harcz a csempészekkel.

— Saját tudósítónktól. —

A vasárnapról hétfőre virradó éjszakán, mint orsovai tudósítónk táviratozza, véres harcot vívott a magyar vámörség néhány szerb csempészzel.

A szkellai vámállomás őrei észrevették, hogy a szerb partról csónak közeledik a Dunán a Cserna torkolata felé, a mire elrejtöztek a bokrokban. Rövid idő múlva három szerb partra akart szállani az új vágóhid közelében.

A vámörök erre odarohantak s el akarták őket fogni. Az egyik szerb megszökött, a másik kettő pedig vissza akart evezni. A vámfelügyelő beugrott a csempészek csónakjába, a mire elkeseredett küzdelem támadt köztük. A két szerb végre is legyőzte a vámfelügyelőt s a Dunába dobták.

A parton levő vámörök látván a veszedelmet, a csónakra löttek. Az egyik szerb mellén találva, holtan rogyott össze, a másik pedig kegyelemért eszedezett. A

vámörök elfogták a csónakot és a csempészt.

A csónakban öt métermázsa friss disznóhúst találtak.

UJDONSÁGOK.

* **A debreczeni gör. katolikusok** f. hó 26-án ejtették meg a kántortanítói választást. Ezen állásra összesen 8 kiváló kántortanító adta be pályázatát, kik közül Dani János nyirbélteki kántortanító lett 8 szótöbbséggel megválasztva. A megválasztott kántor tanító szeptember hó 10 én foglalja el új állását.

* **Az új 20 koronások.** Az új 20 koronás bankjegyeket nagyban nyomtatják és szept. havában forgalomba is bocsátják. Az új bankjegyek kibocsátása daczára a tiz forintos bankjegyek is egyelőre forgalomban maradnak.

* **Becsrületes megtaláló.** Tegnap délután a Budapestről jövő személyvonatról egy urinó szállott ki, bement az étterembe s ott egy csésze kávéért kért. A vonat csak néhány percig állt, sietve fogyasztotta el tehát a kávé s a főpinczért szólítva fizetni akart. Rémülten vette észre, hogy pénztárczája, a melyben 85 korona volt, nincsen sehhol. Nagy lőtás-futás támadt erre, megnézték a kocsi osztályt is, a melyből a hölgy kiszállt, de a pénz nem volt sehhol. Az urinónek alig volt annyi ideje, hogy az induló vonatra felüljön, mikor Semhegyi pinczér átnyújtotta a pályaudvaron általa megtalált pénzes tárczát. Az urinó boldogan rebegett néhány köszönő szót a becsületes pinczérnek s tovább utazott Nagy-Károly felé.

Kedvezmény a közigazgatási tanfolyam hallgatói részére. A belügyminiszter ma érdekes leiratot küldött Wesszprémy Zoltán vármegyei főjegyzőnek, a közigazgatási tanfolyam igazgatójának. A leirat elmondja, hogy azok a hallgatók, kik védkötelesek s a kiknek ez év október hó 1-én be kell vonulniok, szolgálatuk elhalasztását megengedik. A honvédelmi miniszter megengedi, hogy azok a hallgatók, kiknek ez év október havában be kell vonulniok, valamint azoknak, kiket 1901—1902 ik években soroznak be a honvédség kötelékébe, szolgálatuk elhalasztására engedélyt kapnak, hogy a tanfolyamot hallgathassák. A honvédelmi miniszter ez irányban megkeresi a közös hadügyminisztert is, hogy az is hasonló kedvezményben részesítse a tanfolyam hallgatóit. Az október hó 1 én megnyíló közigazgatási tanfolyamra a hallgatók tömegesen jelentkeznek. Erideig harminczkét hallgató jelentkezett a tanfolyamra.

* **A külföldre szóló levelezőlapok bérmentesítése.** Az osztrák postaigazgatás már ismételtén felszólalt a Magyarországból Ausztriába elégtelenül bérmentesítve fel-

adott levelezőlapok nagy száma miatt. — Ujabban tett feljegyzések szerint egyedül a bécsi központi levélkézbesítő hivatalhoz hat hét leforgása alatt 35260 elégtelenül bérmentesített levelezőlap érkezett Magyarországból. Ezen hibás bérmentesítés annak a körülménynek tulajdonítható, hogy a közönség ez év január 1-vel életbe lépett tarifáris változásokat még most sem veszi figyelembe és az Ausztriába szóló levelezőlapjait még most is 5 fillér helyett 4 fillérral bérmentesíti. A közönség tájékoztatására ezzel az alkalmalmmal ismételtén közöljük, hogy a külföldre szóló egyszerű levél díja 25 fillér, a levelezőlap díja 10 fillér, Ausztria, Bosznia, Hercegovina, Németország, Szerbia és Montenegróval való forgalomban pedig a levél díja 10 fillér, a levelezőlap díja 5 fillér.

* **Orosz atléta Debreczenben.** Tegnap egy érdekes vendég érkezett Debreczenbe, egy orosz atléta személyében. Az atléta, kit Wladimirnak hívnak, az orosz hadsereg tartalékos tisztje s most világméretűen van, megfordul minden nagyobb városban s birkózásra szólítja fel az embereket. Magyarországon már több helyütt megfordult s legutóbb Budapesten a M. A. Clubban br. Botmer kapitánnyal, a Ludovika akadémia vívó tanárjával, kiről tudva van, hogy egyike az ország legerősebb embereinek, szerencsével mérkőzött. Az alacsony termetű, sápadt arcú Wladimirról külseje után senki sem sejtene hatalmas erejét. Kezével 68, tehát több mint két tuczat kártya lapot szakít el egyszerre. Ebben el is nyerte a világbajnoki címet, mert eddig a legnagyobb rekord 48 kártya lap volt. Most a birkózásban akarja elnyerni a világ bajnokságot. Városunk atlétáit lapunk utján szólítja fel a mérkőzésre s az aki hajlandó vele erejét összemérni, ezen szándékát szerkesztőségünkben jelentse ki. Jelentkezés esetén Wladimir a versenybirkózás napját és idejét megfogja határozni, hol meghívott közönség jelenlétében fog lefolyni a mérkőzés.

* **Pályázat.** A budapesti „Menza Akadémia Egyesület” az 1900—1901. tanév I. felére a következő pályázatot hirdeti: 1. Az egyesület választmányja által betöltendő mintegy 100 ingyenes, illetve féldíjas ebédsegélyre. E helyekre csak tudomány-egyetemi hallgatók pályázhatnak. A kérvény az elnökséghez intézendő. 2. Bojári gr. Vagyász Sándor cs. és királyi kamarás ur ő méltósága által betöltendő három ingyenes ebéd- és vacsorasegélyre. A kérvények az alapítványozóhoz címzendők. E helyre csak keresztény, tudomány-egyetemi hallgatók pályázhatnak. 3. Budapest székes főváros tanácsa által betöltendő hat, továbbá Háromszék, Torontál, Trencsén és Ungvármegye, — Pozsony, Szabadka és Szatmár-Németi sz. kir. városok alispánja, illetve polgármestere által betöltendő egy-egy ingyenes ebéd- és vacsorasegélyre. E kérvények az illető törvényhatóságokhoz intézen-

dők, az illetékesség világos feltüntetésével, a mennyiben ezen alapítványi helyekre elsősorban csak az oda illetékesek tarthatnak igényt. — E helyekre tudomány és műegyetemi hallgatók pályázhatnak. Mindezen bélyegtelen kérvényekhez melléklendő: a) index v. indexmásolat (első éveseknél érettségi bizonyítvány), b) a részletekre is kiterjedő szegénységi bizonyítvány. A kérvények (az alapítványos helyekre is) az egyesület hivatalos helyiségében (IV., Molnár-utca 11. sz.) adandók be. A 2. és 3. alatti kérvények beadási határideje szept. 12., az 1. alattiaké szept. 20. Az elnökség.

* **Iskolai értesítés.** Az ág. hitv. evang. elemi iskolában a beiratások f. évi szept. 1., 3., 4. napjain és pedig d. e. 9—12 óráig, d. u. 3—5 óráig történnek a Miklós-utca 3. sz. a. levő iskolai helyiségben. A beiratáskor fizetendő a félévi tandíj Szegények a tandíj elengedéséért folyamodhatnak. Az első osztályba jelentkezők tartoznak himlő-oltási bizonyítványt felmutatni. Az iskolai év szept. 5-én d. e. 9 órakor kezdődik istentisztelettel.

* **Elfogott alkalmi tolvaj.** Botos (Borzányi) Károly este 6 órakor betért dr. Csikos orvos, Péterfia-utcán lévő lakására. Az őrizetlenül hagyott konyhában a szakácsné ládáját feltörte s abból 65 korona 80 fillért kivett. Távozása előtt meglepték s azonnal átadták a telefonon értesített rendőrségnek. A tegnap megtartott törvényszéki főtárgyaláson beismerte tettét, bűnéért hat havi börtönre ítélték, melybea megnyugodott, így az ítélet jogerőssé vált.

* **Értesítés.** Ev. ref. egyházunk utcai népiskoláiban, az 1900—1 iskolai évre a beiratások f. évi szept. 1. 3, 4, 5 és 6 dik napjain történnek. Akik már az előző évben is jártak iskolába, eddigi tanítójuknál jelentkezzenek. Ujjonnan beiratkozók keresztlevélet és himlőoltási bizonyítványt tartoznak felmutatni. Minden tanuló köteles az illető tanítónál a beiratkozásakor takarítási díj és tanítói nyugdíjilletőség fejében összesen 65 krt befizetni. Nem ev. ref. vallású növendékek csak a 2 forint félévi tandíj kifizetéséről szóló nyugta felmutatása mellett vétetnek fel. Szeptember 6-án tul felvétel csak az iskolai szék elnökének engedélye mellett lehetséges. Az iskolai év ünnepélyes megnyitása szeptember hó 7-én reggel 8 órakor fog megtartatni. Debreczen, 1900. aug. 23. Mitrovics Gyula isk. sz. elnök.

* **Kovács Róza bűne.** Kovács Róza még nincs 14 éves, máris éreztették vele a földi igazság szigorát. A gyermek leány a velök egy udvarban lakó Májér Gáborné helybeli lakos bezárt lakását feltörte s a komótfiókból százhatvannyolez koronát elemelt. Azután felült a vonatra s bejárta a félbirodalmat. Megfordult Budapesten, Szegeden, Győrön s más nagyobb városokban, mig nem szive haza vonzotta. Vesztere jött haza, mert itt elcsípték, kihallgatták és lezárták. Tegnap tartották meg

ellene a törvényszéki főtárgyalást. A tárgyalási teremben eddig még páratlan eset fordult elő. A gyermek leány ott állott bírái előtt daczosan, hátravetett fejjel, merően nézve bírásra. A hozzá intézett kérdéseket felelet nélkül hagyva, büsake közönnyel hallgatta, miként ítélnék felette, mintha nem is ő felette ítélnének volna. A törvényszék így kénytelen volt a vizsgálóbíró előtt tett vallomása alapján ítéletét meghozni, mely két havi fogházzal sújtotta a daczos leányt. Az elnök azon kérdését is, hogy fellebez-e, felelet nélkül hagyta, így az ítélet jogerős.

* **Megbüntetett bundatolvaj.** Ónodi István mátészalkai születésű rosvott előéletű csavargó Bőr János helybeli lakostól ellopta téli bundáját. Hadházon, hol el akarta adni, elcsípték. Ezért a bűnéért a tegnapi megtartott főtárgyaláson tíz havi börtönbüntetéssel sújtották. Az ítélet jogerős.

* **A bűnjel.** Aligha akad ember, aki ne tudná, hogy mi a bűnjel. Ha a korcsában fejbe vágnak valakit, a törvény emberének első dolga ugyan, hogy a verekedőt nyakoncipje, de ugyanakkor a másik kezével az ütőszerszám után nyúl, a mit bűnjelként foglal le. Ez a bűnjel aztán végig vándorol az igazságszolgáltatás minden fórumán, míg végezetül el nem árverezik valamelyik törvényház árverező termében. Mert ez a sorsa a legtöbb bűnjelnek. A törvény ugyan visszarendeli jogos tulajdonosának, hanem a tapasztalás azt bizonyítja, hogy a különféle rendű és rangú gonosztevők nem igen vágyakoznak a kellemetlen emlék visszaszerzésére. De van a bűnjelnek egy másik s sokkal érdekesebb fajtája is. Ha valaki ellopja az aranyórát, a törvény emberre erre is ráteszi a kezét, mert ez is bűnjel. Az órád pedig megindul a hivatalos aktákkal a hosszú vándorútra egész a végtárgyalásig. Itt aztán visszakapod. Hogy a legtöbbször milyen komikus helyzetben kerül a bűnjel szerencsétlen tulajdonosához, élénken illusztrálja az alábbi eset, mely a napokban játszódott le a rendőrségnél. Egy derék urat ugyanis az a baleset ért, hogy egy szép napon feltörték és kifosztották ruhás szekrényét. Panaszára a rendőrség nyomozást indított s a betörőt ki is kutatta a házi cseléd, Perge Julis személyében. A kihallgatás után ruháit kérte, melyre égető szüksége volt. Ekkor megértették vele, hogy a ruhákat, mint bűnjelket jegyzékbe vették s azt az aktához csatolták a végtárgyalás után majd visszakapja. Ha pedig most vissza akarja kapni akkor vonja vissza a panaszát. A panaszos egy darabig habozott, de utóbb kénytelen-kelletlen még is csak avisszavonta panaszát, mert ruhára utóvégre mindenkinek szüksége van.

* **Európát megmérgezik.** Egy kissé különös fegyvere a „szent“ háborúnak az, amit most Oroszországban kezdenek emlegetni, Hogy Kína hónapok óta megmérgezi az Európába szánt teaküldeményeket. A nisni-novgorodi vásáron nagy híre is lett már a dolognak, mert Irkutskban néhány teakereskedő ládáit lefoglalták és hatósági vizsgálatnak vetették alá. Ez ugyan még

nem okozott volna különös föltűnést, ha az orosz császári fővegyész kiküldött szakembere el nem rendeli, hogy a vásárra küldött egész kínai teaszállítmányt el kell égetni.

TÁVIRATOK.

A Bresci bűnpere.

Róma, augusztus 27. A királygyilkos Bresci bűnpörének tárgyalása szerdán reggel fogja kezdetét venni. A bűnper iránt óriási érdeklődés mutatkozik országszerte. A tárgyalásra a nagyközönséget nem bocsátják be, hanem csakis az ujságok tudósítói lesznek jelen, kiknek számára mintegy száz helyet fognak fenntartani. Azt hiszik, hogy a tárgyalás rövid lesz és az ítéletet még szerdán este kifogják hirdetni. Bresci mostanában meg lehetőségen nyugodtan viselkedik.

Ferdinánd utazása.

Bécs, augusztus 27. Ferdinánd bolgár fejedelem ma Fell am seeből ideérkezett és csakhamar folytatta utját Magyarországra felé.

A burok döntő csatája.

London, augusztus 27. Dél-afrikai tudósítások szerint a burok egyesítve minden haderejüket, döntő csatát szándékoznak vívni az angolokkal. Irányadó helyen kétkezdéssel fogadják a hirt s nem hiszik, hogy a különben oly ravasz és óvatos burok nyílt csatába merészkedve eltérnének eddigi harcmodoruktól.

Kínai zavarok.

London, augusztus 27. A „Daily Express“ tudósítója jelenti, hogy a kínaiak meg fogják kísérelni Peking visszavételét, erre mutat legalább azon körülmény, hogy délfelől mintegy 30,000 főnyi boxer sereg tart a legnagyobb sietséggel Peking felé. A szövetséges csapatok erősen készülnek a bekövetkező harcra s kormányuk utasítását kérték ki arra nézve, hogy a kínaiak szent városát megóvják-e avagy elpusztítsák. A parancsnokok a maguk részéről ez utóbbit tartanak czélszerűbbnek, már csak azért is, mivel ezáltal mérhetnék a legsúlyosabb csapást a fanatikus ellenségre.

London, augusztus 27. Pekingi tudósítások szerint Oroszország szigorúan ragaszkodik Kína integritásának megóvásához s a mostani uralkodó dynasziát vissza kívánja helyezni eredeti jogaiba. Német és

Franciaország, továbbá Amerika teljesen egyetértenek e tekintetben Oroszországgal.

London, augusztus 27. Egy pekingi távirat szerint az anyacsászárné Taotingfuba menekült. Azt hiszik, hogy a császárné teljesen feladta a pekingi tartományt és uralkodási székhelyét az ország belsejébe helyezi át, hova az európai csapatok csak óriási fáradtsággal és véráldozattal követhetnék.

Brüsszel, augusztus 27. A „Petit Bleu“ jelentése szerint Oroszország titokban béketárgyalást folytat Kínával.

Bécs, augusztus 27. A Mária Terézia hadihajó a Pekingben megsebesültek állapotáról a következőket jelenti: A sebesültek és Rosthorn az első szállítmánnyal érkezik a takui révbe. Lesanovsky tengerész hadapród különítménye a német különítménnyel 18 án bevonult Pekingbe.

A székesfehérvári püspökség.

Budapest, aug. 27. Alig temették el Steiner püspököt, már is megindultak a kombinációk utódjára vonatkozólag. Két jelöltet emlegetnek eddig és pedig gróf Széchényi esztergomi kanonokot és Károly János püspöki helynököt. Ez utóbbi nagy mértékben bírja a székesfehérváriak rokonszenvét s ő a közvélemény jelöltje.

Transvaalból kiutasított osztrákok.

Bécs, augusztus 27. Tegnap 56 Johannesburgból kiutasított osztrák alattvaló érkezett ide.

A közuti vasut áldozatai.

Kassa, augusztus 27. Ma délután óriási szerencsétlenség történt a főutczán. A közuti vasut ugyanis két kis gyermeket elütött és pedig oly szerencsétlenül, hogy mindakettő a vonat kerekei alá került. Az egyik gyermek, egy Tobak Ilonka nevű kis leány még ott a helyszínén meghalt, a másikat pedig haldokolva szállították be a kórházba.

Szerencsétlenség a vadászaton.

Budapest, augusztus 27. Pacinban — mint onnan jelentik — Lénárd Sándor földbirtokos vadászat közben véletlenül agyonlőtte a testvérét. A szerencsétlenség híre az egész környékben nagy részvétet keltett.

Szerelmes bojtár.

Budapest, augusztus 27. Mélységes bubánat gyötörte Veisinger János 38 éves csordást. Szerette a Julcsáját, az pedig elhagyta. Ezért elhatározta, hogy megöli magát. Egész napon át ott lézengett a Dunaparton, míg végre esteli 7 órakor belevetette magát a habok közé. Már csak haldokolva huzták ki és adták át a segítségül hívott mentőknek.

A kínaiak kegyetlensége a háboruban.

A kínai háboru kezdete óta több ízben volt szó arról, hogy az ellenfelek, a kínaiak, valamint az európai egyesült csapatok harcmódja a modern népjog és humanizmus felfogásának éppen nem felel meg. Az európaiak s ez a legszomorubb a kegyetlenségek krónikájában, csak oly hajmeresztő kegyetlenséggel báttak el ellenfeleikkel, mint a kínai pogányok s oly vérfürdőket rendeznek, a melyek a középkor rémkrónikáiban is párját ritkítják. A tien-csini harczokról a következőket írja egy ifju német tengerész:

— Valamennyi kínait, a ki csak a kezünk ügyébe került, könyörtelenül leöldöstünk. A legkegyetlenebbek azonban az oroszok, a kik a gyermekeket, védtelen nőket más:árolják le és fejeiket szuronyuk hegyére tűzik.

Ezzel szemben Krohn főhadnagy, a ki jelenleg a jokohamai katonai kórházban fekszik, úgy nyilatkozott a Frankf. Zeitung levelezőjének, hogy a kegyetlenséget pusztán önvédelemből és bosszúból követik el az európaiak, mert a kínai felkelők szinte hajmeresztő és válogatott szörnyű büntetésekkel sújtják keresztény foglyaikat. Vajjon elégséges mérték-e ez a kegyetlenkedő keresztény hitű európai katonáknak?

Krohn főhadnagy különben Seymour expedíciójában is részt vett és ezt merőben elhibázottnak mondja. A tiszteknek nem voltak megbízható térképeik, azonfelül azt hitték, hogy boxerekkel lesz dolguk és hirtelen fegyelmezett császári csapatokkal álltak szemközt. Véres harczok között nyomulhattak csupán az egyesült csapatok előre. A mi a vérengzéseket illeti, a kínaiak rettenetes barbár módon beszűrték magukat foglyaikon.

Sőt midőn az európaiak nagyon szorongatták őket, saját gyermekeiket, asszonyaikat is halomra gyilkolták, hogy a keresztények kezébe ne kerüljenek. Az uton halomszámra heverték a lefejezett női tetemek és a gyermekek megcsontított holttestei.

A harczokban a kínai tüzéség pompásan működött. Mindazonáltal az angolok erős rohama után meghátrált az ellenség s az egyesült csapatok az erődítmények között lelt saját ágyúikkal lőttek rájuk. Az sem igaz, hogy az oroszok puskaaggyal verték agyon a kínaiakat, de viszont ezek valamennyi sebesült európai fejét levágták.

Krohn főhadnagy nyilatkozata dacára nagyon valószínű, hogy az európaiak sem mindenütt jártak el úgy, mint a civilizáció zászlóhordozóitól várható volt. Remélhető azonban, hogy a csapatok vezetői egyszer s mindenkorra véget vetnek az oktalan vérengzésnek.

VEGYES.

Kínai megoldás. Egy fiatal francia orvos nemrég Pekingbe utazott, hogy az ott nemrég megnyílt orvosegyetemen az anatómiát adja elő. De az anatómiai előadás

nagy nehézségekbe ütközött. Nem tudott hullát kapni boncolásra, mert a kínaiak nagy kegyetlennel bánnak a holttesttel és sohasem engednék meg, hogy kés érintse a holtat, ha a tudomány szolgálatában is. A francia orvos Lihungtsang teljhatalmu alkirálynak panaszolta el a baját.

— Nem kapok holttestet és holttest nélkül nem tanulmányozhatják az orvosok az anatómiát.

— A kivégzettek hulláját megkaphatja.

— De az kevés.

— Nos — felelte Lihungtsang nagy lelki nyugalommal — akkor többet fogunk kivégeztetni.

Arany a fában. Ausztrália aranybányaműveiben jutottak arra a fölfedezésre, hogy azokban a fatörzsekben, amelyek a földben el voltak temetve és megkövültek, jelentékeny mennyiségű arany van. Legalább így jelenti ezt az angol kormány felügyelő biztosa. Mikroszkopikus vizsgálat közben, amikor a fát botanikai szempontból kezelték, fedezték fel az aranytartalmat. De nemcsak a fatörzsekben találtak aranyat, amelyek már ősidők óta feküdtek a földben, hanem azokban a cölöpökben és gerendákban is, amelyek csak néhány esztendővel ezelőtt kerültek a földre a bányák művelése közben. Némely fadarab több uncia aranyat tartalmazott, sőt egy régi fatörzsből harmincz uncia arany is került elő.

Az egér, mint védelmi eszköz. A bányamunkásoknak nagy ellensége a bányákban gyakran fejlődő mérges szénéleggáz s ettől több munkás pusztul el, mint a szintén elég gyakori robbanások következtében. Haldan, az oxfordi egyetem tanára, most azt a fölfedezést tette, hogy a kisebb melegvérű állatok sokkal hamarabb pusztulnak el, a szénoxid következtében, mint az emberek. Így például az egér legfeljebb három percig él oly mennyiségű szénéleggázban, mint a mennyiben az ember fél óráig is élhet. Ezért tehát azt ajánlja Haldan, hogy a bányászok a biztonsági lámpa mellett egy egeret is vigyenek le magokkal a bányákba, mert az biztos védelmi eszköz.

Koczkakövezet üvegekből. Legújabb üvegcserépeket izzítás utján meglágyítanak s azután össz sajtoltják a nyert tömeget, mi által át nem látszó, igen kemény anyagot állítanak elő. Lökésekkel és kopásokkal szemben ez az anyag nagy ellenállást tanúsít s jóval magasabbá válik az olvadási foka is, mint a milyen volt korábban. — Ebből az anyagból Genfben koczkaköveket sajtoltak s vele próbaburkolatokat csináltak. Állítólag az ilyképen előállított burkolat elég csinos képet nyújt, tartós és a lovak nem csusznak el rajta. Franciaországban több gyár már foglalkozik azzal, hogy üvegcserépekből burkolatkövet készít.

Automobil mania. Newportban, az amerikai milliomosok fürdőhelyén, valóságos automobil mania dühög. A gépkocsik a legkülönbözőbb formákban ott úgy elszaporodtak, hogy a közönséges lovaktól vont fogatok és gyalogjárók nem is mernek már

megjelenni Newport utcáin, hol a karambolok és elgázolások egymást érik. A lovaglás teljesen kiment a divatból, a biciklizést pedig parasztmulatságnak tartják. A newporti gazdagok különben nem minden parasztmulatságot vetnek úgy meg. Így nemrég „parasztbál“-t rendeztek, melyen az összes ott nyaraló pénzkirályok nejeikkel és leányaikkal parasztruhában jelentek meg. Mindenkinnek a hóna alatt volt valami baromfi: kacsa, liba vagy tyúk, a menetet pedig egy borju nyitotta meg kezeses bögéssel. Egy másik divatos fürdőhelyen lábversenyt rendeztek. A pályázó hölgyek egy ernyő mögött ülve nyújtották ki moztelen lábsikat a jurynek, mely a tyukszemés lábakat diszqualifikálta. A legszebb lábak tulajdonosai díjakat kaptak.

Megmérgezett násznép.

— Haját indóitónktól. —

Budapest egyik külvárosában, a Ferencz-városban egy fiatal pinczér esküvőjét ünnepelték ma a rokonok, jóbarátok és a tizenegy főnyi násznép csaknem életével fizette meg a lakodalmi tort.

Vadász István Gál-utca 20-ik szám alatti lakásán gyülekezett Dinkóczy Alajos pinczér és Duday Mari esküvője után a lakodalmi nép — Nem sokan voltak a templomban sem, még kevesebben jöttek össze az esküvő után a nagy nap örömére. A fiatal párral és a házigazda feleségével és négy kis gyermekével együtt tizenegyen voltak, a mikor leültek a szépen terített asztalhoz.

Volt pecsenye salátával és sült tészta, közben és utána bor szódavizzel és sör is annyi, hogy nem volt panaszra okuk a vendégeknek. A vacsora nagyon izlett nekik és alig győzték dicsérni a háziaasszonyt pompás főztéért. Nyolcz órára vége volt a vacsorának és a kis násznép beszélgetve, énekelve elborozgatott, az urak szokása szerint még áldomást is mondott Pintér Ferencz fiatal klinikai szolga.

Vidám kedvüket tizenegy óra felé megzavarta a házigazdának 13 éves Juliska leánya. A szegény borzasztó fejfájásról és görcsökről panaszkodott és fájdalmában utóbb sírni kezdett. Néhány perc múlva nagy fájdalmakról panaszkodtak többi testvéreik is, de jókedvűen tovább iddögáltak a vendégek, mert azt hitték, hogy a sok evés ártott meg a gyerekeknek.

Utóbb azonban az új férj és felesége is, valamint a többi mulatók is rosszul lettek, úgy hogy a nagy csend fölkeltette a szomszédok figyelmét. Gyorsan a mentőkért telefonoztak, akik megérkezésükkor a násznépet iszonyu állapotban találták.

Valamennyien szinte vonaglottak a fájdalomtól és egyiknek-másiknak a beszéd is nehezére esett. A mérgezés minden tünete tisztán állott a mentők előtt, a kik erre Körmöczy Emil orvos ellenőrzése mellett minden betegen gyomormosást végeztek.

Ettől aztán hamar magukhoz tértek valamennyien és görcsös fájdalmaik elmul-

tak, úgy annyira, hogy további orvosi keze-
lésre már nem volt szükségük. A házi-
asszony a mentőknek azt mondta, hogy
al. almasit az edény okozta a mérgezést,
amelyben a tészta sült.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

A fagyos kéz gyógyítása. Két
deka petrolumot 25 csepp borsos-
menta-olajjal összevegyítünk. Este a
kezet langymeleg timsóvizben meg-
mossuk, szárazra töröljük és az olajjal
bekenve keztyűt húzunk.

Szer a szemölcs ellen. A rózsás
fülfű (semper vivum tectorum), köz-
nyelven fülfű vagy menydörgő fűnek
nevezik, levelét letépjük és a levél
naponta tízszer is bekenjük a szem-
ölcsöt. Ha ezt 8-10 napig folytat-
juk, észrevétlenül elvész a szemölcs.

Gyenge szemeknek legjobb a
fehérliliomos gabonapálinka. A fehér
liliomvirágot egészen frissében tiszta
üvegbe rakjuk, öntünk reá valódi
gabonapálinkát és 14 napig érni
hagyjuk. Naponta háromszor használ-
hatjuk a következő módon: Este tisz-
tára mossuk kezeinket s tiszta állott
vizzel, vászonrongygyal szemünket is
megmossuk, megtöröljük és ujjunkat a
pálinkába mártva, a szemhéjakat több-
ször bekenjük. Ezen eljárást naponta
háromszor követjük, a szem észre-
vehetően javulni és a látás erő-
södni fog

MULATTATÓ.

A professzor.

A professzorné (a szobaleányhoz):
Nina, kávézott már a férjem?
Nina: Nem tudom nagysága.
A professzorné: Hát kérdezd meg
tőle!...
Nina (kis vártatva): Már megkér-
deztem — de a profeször ur nem tudja.

Egy kis hiba.

Egy vendéglőben játszódtott le a kö-
vetkező kis jelenet:

— Ohó, főpinczér ur, innen még két
korona hiányzik...

— Meglehet, nagyságos uram; gyak-
ran elhibázom az összeadást... és néha
nem is szándékosan.

Vegytan.

Tanár: Mondja meg nekem, mi tör-
ténik, ha egy darab vasat kitesz a szabad
levegőre?

Tanuló: megrozsásodik!

Tanár: Helyes! És ha egy darab era-
nyat tesz ki?

Tanuló: Ellopják.

A dada.

Cselédekről társalognak.

— Nagysád elküldte a dadáját?

— El Nagyon szórakozott. A mult-
kor elküldtem, hogy sétáltassa meg a kicsi-
kémét. Tudja-e, mit tett?

— Mit?

— Elment és otthon felejtette a
kicsikét.

Pártoljuk a hazai ipart!

Első debreczeni
fésűgyár
Kandia-utca 15. szám.

Ajánlja a legjobb ökör- és
bivaly-szaruból készített fésű-
iből dusan berendezett raktárát
a n. é. közönség szives megtekintését.

Készít továbbá minden szaruból
előállítható tárgyakat a legjutá-
nyosabb árak mellett.

Ismételadónak megfelelő engedmény!

Ugyanitt egy a gépke-
zelésben teljesen jártas —
magyar illetőségű szakember
azonnal alkalmazást nyer.

Olcsóbb és tartósabb az öntvényeknél.

Ökör és bivalyszarvak a legmagasabb napi ártan meg-
vásároltának.

Elsőrendű hazai szakerőktől!

HIRDETÉSEK

jutányos áron

felvétetnek a kladóhivatalban, főtér Bieder mann-p.

M. Á. vasutak menetrendje

1900. május hó 1-től.

Debreczenből indul:		ó.	p.	
Budapest felé (gyorsvonat)	d. u.	4	16	
Budapest felé (gyorsvonat)	reg.	9	01	
Budapest—Nagyvárad felé	d. u.	12	36	
Budapest—Nagyvárad felé	este	10	27	
P.-Ladány—Nagyvárad felé	d. u.	3	37	
P.-Ladány—Nagyv. minden kedden	déli	12	—	
Csak P.-Ladányig vegyes vonat	este	7	10	
Szatmár—M.-Sziget felé	d. u.	3	56	
Szatmár—M.-Sziget felé	este	7	58	
Szatmár—M.-Sziget felé	éjjel	2	56	
Szatmár—M.-Sziget felé (gyorsv.)	d. u.	12	17	
Szatmár—M.-Sziget felé (gyorsv.)	este	6	46	
Csak Szatmárig	reg.	5	22	
Miskolcz—Kassa felé	reg.	8	22	
Miskolcz—Kassa felé	este	6	56	
Szerencs—S.-A.-Ujhely-Kassa felé	d. u.	4	01	
	m. áll. v.-tól.	5	26	
H.-Böszörmény—	vásártérről	reg.	5	51
B.-Sz.-Mihály felé	m. áll. v.-tól.	d. u.	4	06
	vásártérről	d. u.	4	15
	m. áll. v.-tól.	d. e.	11	20
	vásártérről	d. e.	11	29
Füzes-Abony felé m. á. v.-tól	reg.	4	42	
Füzes-Abony felé vásártérről	reg.	5	—	
Ohat-Kócs—Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4	16	
Ohat-Kócs—Polgár felé vásártérről	d. u.	4	27	
Derecske—Nagy-Léta felé	reg.	8	36	
Derecske—Nagy-Léta felé	d. u.	4	21	

Budapestre érkezik:		ó.	p.
A reggel 9 ó. 01 p.-kor induló gy.-v.	d. u.	1	56
A déli 12 ó. 36 p.-kor induló sz.-v.	este	8	16
Az este 10 ó. 27 p.-kor induló sz.-v.	reg.	5	41
A d. u. 4 ó. 16 p.-kor induló gy.-v.	este	9	46

Budapestről—Debreczenbe indul:		ó.	p.
A d. e. 11 ó. 44 p.-kor érkező gy.-v.	reg.	6	56
A d. u. 3 ó. 36 p.-kor érkező sz.-v.	reg.	9	16
Az este 6 ó. 50 p.-kor érkező gy.-v.	d. u.	1	56
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező sz.-v.	este	7	05
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező sz.-v. (P.-Ladányig gy.-v. átszállással)	este	9	16

Debreczenbe érkezik:		ó.	p.	
Budapest felől gy.-v.	d. e.	11	44	
Budapest—Nagyvárad felől	d. u.	3	36	
Budapest—Nagyvárad felől gy.-v	este	6	26	
Budapest—Nagyvárad felől	éjjel	2	38	
Budapest felől	reg.	7	40	
Kolozsvár—Nagyvárad felől	reg.	5	14	
M.-Sziget—Szatmár felől	reg.	7	51	
" " " " " " " "	d. u.	12	16	
" " " " " " " "	d. u.	3	55	
M.-Sziget—Szatmár felől	este	10	12	
Csak Szatmárról	este	6	46	
" " " " " " " "	"	8	46	
Kassa—Miskolcz felől	reg.	8	07	
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs felől	déli	12	07	
Kassa—Miskolcz felől	este	7	53	
	vásártérre	reg.	8	09
	máv.-hoz	reg.	8	17
B.-Sz.-Mihály—	vásártérre	este	6	32
H.-Böszörm. felől	máv.-hoz	este	6	41
	vásártérre	d. u.	3	22
	máv.-hoz	d. u.	3	30
F.-Abony felől vásártérre	d. u.	5	27	
" " " " " " " "	m. á. v.-hoz	d. u.	5	36
Ohat-Kócs—Polgár felől vásártérre	reg.	7	50	
" " " " " " " "	máv.-hoz	reg.	8	—
Derecske—Nagy-Léta felől	reg.	7	18	
" " " " " " " "	d. u.	3	18	

Kovács Gyula vaskereskedő.

Piacz. utca, a Bika szálloda mellett.

Mint egyedüli elárúsító Debreczen és vidékére ajánlja
nagy választékban raktáron levő, elősmert legjobb minőségű

EPERJESI CSERÉPKÁLYHÁIT,

melyek az iparágban első rangot foglalnak el és számos el-
sőrendű kiüntetésben részesültek.

Jutányos árak mellett

a legsolidabb és a legpontosabb kivitel biztosítottak.

Egész épületek kályhaberendezését tetemes árenged-
ményvel vállalom el.

Régi kályhák tisztítását és átrakását előnyös árak
mellett eszközöltem.

Kész felállított mintakályhák raktáromon megtekinthetők.

Apró hirdetések.

Vetőgép Schlick-téle 15 soros 130 forint részletfizetésre.

Zaladrill 21 soros 230 forintért eladó. Nagy-trafik udvarban Piacz-utca 26.

Taulónak jó családból való fiu helybeli fűszerüzletbe felvétetik. Salétrom-utca 2.

Nap-utca 19 szám alatt két szoba konyha kiadó. Nagyon alkalmas műhelynek.

Hamisítatlan boreczet és ugorkasavanyításhoz ecet kapható Deutsch Lajosnál.

Czimfestő tanulónak egy jó bizonyítványokkal ellátott 6 elemi osztályt végzett fiu felvétetik Zelinger Ede czimfestőnél Piacz-utca 55. szám.

3 szobás udvari, emeleti lakás, mellék-helyiséggel vízvezetőkkel. Nov. 1-től kiadó Szent Anna-utca 29.

Friss sertés hús zsirnak való és kapható: Somogyi Gyula hentésnél. Csapó-utca 4. sz.

Tajték por a legjobb zsír pecsét tisztító szer kapható Schvartz Dánielnél Bika szálloda alatt.

Egy csinos ház bolthelyiséggel és szőlővel a Homokkertben (Fő-ut, II. j. 179. sz.) eladó.

Pék-üzlet sütődével vidéken, a főtéren, jó forgalmu bérbe kiadó. Czim kiadóhivatalban

2 nyilas ondódi föld szoboszlai uton eladó. Értekezhetni: Csapó-u. 4., a házmesternél.

Fűszerüzlet mely 25 év óta áll fen méréssel és traffikkal a házzal együtt — eladó. Késes-utca 68.

Kiadó: november 1. től Varga utca 6. számú házban a katolikus iskola mellett csinos udvari lakás, mely áll 2 szoba konyha éléskamra fűskamra pinze és padlásból. Évi lakbér 140 frt, értekezhetni ugyanott a háztulajdonosnál.

Szabászati- és nőruhavarró tanintézet.

Van szerencsém az érdeklődő hölgyközönségnek tudomására hozni, hogy a francia és angol módszer szerinti

szabászati- és nőruhavarró tanintézetemben

1. évi Szeptember hó 1-én új tanfolyamot nyitok, ahol személyes vezetésem alatt kizárólag intelligens hölgyek a mintarajzolás és varrásban alapos kiképzést nyernek.

Teljes tisztelettel:

Weis Berla,

Piacz-u. 70. sz. Dr. Fráter ház.

Figyelmeztetés.

Abbeli törekvésünk, hogy az egész monarchiában legjobbnak elismert hazai portland-cementünket

a kisebb fogyasztó számára is könnyen hozzáférhetővé tegyük a nélkül, hogy szükségleteinek fedezése céljából közvetlenül a központhoz legyen kénytelen fordulni, arra indított benünket, hogy

Debreczenben, Hatvan-utca 5. szám alatt

Lukács Vilmos

üzegnél gyártmányunkból állandó raktárt tartunk.

Főlöszlegesen tartjuk ugyan, hogy a portland-cementünk kiváló előnyeit külön kiemeljük, de hogy a t. közönség meggyőződést szerezhessen arról, hogy a lédeci portland-cementünk a magyar mérnök-és építészegylet által előírt szabványoknál 40%-al erősebb — miáltal a keverési arány előnyösebb és ennél fogva végeredményében ártékintetében szintén felveheti a versenyt a látszólagosan olcsóbb román-cementtel is — Magyarország nagyobb városában mintaraktárakat létesítettük, a hol a portland-cementünk bármily kis mértékben is beszerezhető.

Gyártmányunk minden más cementen felül álló kitűnő minősége biztosítékot nyújt aziránt, hogy a n. é. közönség igényei minden tekintetben teljes kielégítést nyernek.

Lédeci Schenk Adolf
lédeci-portland-cement-gyára
és mészegető művei.

Az általam leggondosabban összeállított tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerármban.

ra egy kis üvegnek 45 kr., egy nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Hasznlati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel adatik.

TÓTH BÉLA

gyógyszertára és illatszerraktára Debreczenben (Tisza palota).

Debreczen, 1900. Nyomatott a város könyvnyomdájában.

10 mt. 1 kiló
Teljesen elkészítve
u. 201578

Valódi, csak
üvegekben
20 fekete nyomtatás
masolatával.

Christoph Ferenc SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

Lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt használtatásnak, mivel a kellemetlen szag és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfestékek és az olajtaknak sajátja, elkerültesse. Emellett a használata olyan egyszerű, hogy ki maga végezheti a mázolás. A palló nedves tárggyal feltörülhető, anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni:

színezett szobapalló-fénymázt,
sárgásbarnát és mahagonbarnát, mely akár csak az olajfesték födi be a pallót s egyúttal fényt is ad. Esért egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen beföd minden foltot, korábbi mázolás stb; van azután

tiszta fénymás (színezetlen)
uj pallókra és parketre, mely csupan fényt ad. Különösen parketre s olajfestékekkel már bemázolt egészen új pallókra való. Csak fényt ad, ennél fogva nem födi el a famustrát. Postacsomag, körülbelül 35 négyzetmtr. (két középnyagú szobára való) 5 frt. 90 kr., vagy 9¹/₂ márká. A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék jól vigyázni a cégre s a gyári jogyre, mivel ezt a több mint 1850 éve létező gyártmányt sokféleképpen utánozzák és hamisítják, s sokkal rosszabb, s gyakran a cédnek meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

Christoph Ferenc,

A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója,
Prága, Zürich, Berlin.

Raktár:

Debreczen Félégyházy János, Ganofszy Lajos, Nagyvárad Mihely és Kandel, ifj. Weisz Bernáth, Szabó István. 8—10

Aranyéremmel kitüntetett tökéletes fagymentes kutszivattyuk 60-koronától kezdve díjtalan felállítással, — egyben építkezési vastárgyak házhoz szállítással gyári áron kaphatók.

A szüret idejére pedig minden külföldinél jobb és olcsóbb szintén aranyéremmel díjazott, saját gyártmányu

Borsajtók és szőlőzuzók
lesznek raktaron a
Debreczeni Vasöntöde
és Géplakatosság

Péterfia-Hadház-utcai telepén, mely mindennemű gazdasági, ipari- és háztartásigépek javítását is legjutányosabban végzi

